Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Рік видання XXV

Червоне Запоріжжя

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 224 (6506) | ВІВТОРОК, 7 ЛИСТОПАДА 1944 РОКУ | Ціна 20 коп.

Вручення ордена „Перемога“ Маршалові Радянського Союзу СТАЛІНУ Й. В.

Голова Президії Верховної Ради СРСР товариш М. І. КАЛІНІН вручив учора, 5 листопада, орден «ПЕРЕМОГА» Маршалові Радянського Союзу СТАЛІНУ Йосифу Віссаріоновичу, нагородженому за виключні заслуги в організації та проведенні наступальних операцій Червоної Армії, що привели до найкрупнішої поразки німецької армії і до корінної зміни становища на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками на користь Червоної Армії.

Одночасно Маршалові Радянського Союзу СТАЛІНУ Йосифу Віссаріоновичу, відповідно до Указу Президії Верховної Ради СРСР від 4 червня 1944 року про нагородження орденами за медалями генералів, офіцерів і сержантського складу понадтермінової служби за вислугу літ у Червоній Армії, був вручений орден ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА.

XXVII роковини Великої Жовтневої Соціалістичної Революції

Доповідь Голови Державного Комітету Оборони товариша Й. В. СТАЛІНА

На урочистому засіданні Московської Ради депутатів трудящих з партійними і громадськими організаціями м. Москви 6 листопада 1944 року

Товариші!

Сьогодні радянські люди святкують XXVII роковини перемоги Радянської революції в нашій країні.

Четвертий раз зустрічає наша країна роковини Радянської революції в умовах Вітчизняної війни проти німецько-фашистських загарбників.

Це, звичайно, не значить, що четвертий рік війни не відрізняється по своїх підсумках від попередніх трьох років війни. Навпаки, між ними існує корінна різниця. Якщо два попередніх роки війни були роками наступу німецьких військ і просування їх в глиб нашої країни, коли Червона Армія була змушена вести оборонні бої, а третій рік війни був роком корінного перелому на нашому фронті, коли Червона Армія розгорнула могутні наступальні бої, розбила німців в ряді вирішальних боїв, очистила від німецьких військ дві третини радянської землі і примусила їх перейти до оборони, причому Червона Армія все ще продовжувала вести війну з німецькими військами сам-на-сам, без серйозної підтримки з боку союзників,—то четвертий рік війни став роком вирішальних перемог радянських армій і армій наших союзників над німецькими військами, коли німці, змушені цього разу вести війну на два фронти, виявились відкинутими до кордонів Німеччини.

В підсумкові минулий рік завершився вигнанням німецьких військ з меж Радянського Союзу, Франції, Бельгії, середньої Італії і перенесенням воєнних дій на територію Німеччини.

1. Німеччина в лещатах між двома фронтами

Вирішальні успіхи Червоної Армії в цьому році і вигнання німців з меж радянської землі були передрішені рядом нищівних ударів наших військ по німецьких військах, початих ще в січні цього року і розгорнутих потім протягом усього звітного року.

Перший удар був завданий нашими військами у січні цього року під Ленінградом і Новгородом, коли Червона Армія зламала довгочасну оборону німців і відкинула їх в Прибалтику. Результатом цього удару стало визволення Ленінградської області.

Другий удар був завданий у лютому—березні цього року на Бузі, коли Червона Армія розгромила німецькі війська і відкинула їх за Дністр. В результаті цього удару Правобережна Україна була визволена від німецько-фашистських загарбників.

Третій удар був завданий у квітні—травні цього року в районі Криму, коли німецькі війська були скинуті в Чорне море. В результаті цього удару були визволені від німецького гноблення Крим і Одеса.

Четвертий удар був завданий у червні цього року в районі Карелії, коли Червона Армія розбила фінські війська, визволила Виборг і Петрозаводськ і відкинула фінів в глиб Фінляндії. Результатом цього удару було визволення великої частини Карело-Фінської радянської республіки.

П'ятий удар був завданий німцям у червні—липні цього року, коли Червона Армія вщент розбила німецькі війська під Вітебськом, Бобруйськом, Могилевом і завершила свій удар оточенням 30 німецьких дивізій під Мінськом. В результаті цього удару наші війська: а) повністю визволили Білоруську радянську республіку; б) вийшли на Віслу і визволили значну частину союзної нам Польщі; в) вийшли на Неман і визволили більшу частину Литовської радянської республіки; г) форсували Неман і підійшли до кордонів Німеччини.

Шостий удар був завданий у липні—серпні цього року в районі Західної України, коли Червона Армія розбила німецькі війська під Львовом і відкинула їх за Сан і Віслу. В результаті цього удару: а) було визволено Західну Україну; б) наші війська форсували Віслу і утворили за Віслою могутній плацдарм західніше Сандомира.

Сьомий удар був завданий у серпні цього року в районі Кишинів—Ясси, коли наші війська розбили вщент німецько-румунські війська і завершили свій удар оточенням 22 німецьких дивізій під Кишиневом, не рахуючи румунських дивізій. В результаті цього удару: а) було визволено Молдавську радянську республіку; б) було виведено з ладу союзницю Німеччини—Румунію, яка оголосила війну Німеччині і Угорщині; в) було виведено з ладу союзницю Німеччини—Болгарію, яка також оголосила війну Німеччині; г) був відкритий шлях для наших військ в Угорщину, останню союзницю Німеччини в Європі; д) відкрилася можливість протягти руку допомоги союзній нам Югославії проти німецьких загарбників.

Восьмий удар був завданий у вересні—жовтні цього року в Прибалтиці, коли Червона Армія розбила німецькі війська під Талліном і Ригою і вигнала їх з Прибалтики. В результаті цього удару: а) було визволено Естонську радянську республіку; б) було визволено більшу частину Латвійської радянської республіки; в) було виведено з ладу союзницю Німеччини—Фінляндію, яка оголосила війну Німеччині; г) понад 30 німецьких дивізій опинилися відрізаними від Прусії і затиснутими в кліщі в районі між Тукумсом і Лібавою, де вони тепер докінчуються нашими військами. **(Тривалі оплески).**

У жовтні цього року почався дев'ятий удар наших військ між Тіссою і Дунаєм в районі Угорщини, який має своєю метою вивести Угорщину з війни і обернути її проти Німеччини. В результаті цього удару, який ще не завершено: а) наші війська надали пряму допомогу союзній нам Югославії в справі вигнання німців і визволення Белграда; б) наші війська дістали можливість перейти через Карпатський хребет і простягти руку допомоги союзній нам Чехословацькій республіці, частина території якої вже визволена від німецьких загарбників.

Нарешті, наприкінці жовтня цього року, було здійснено удар по німецьких військах у північній Фінляндії, коли німецькі війська були вибиті з району Печенга і наші війська, переслідуючи німців, вступили в межі союзної нам Норвегії. **(Оплески).**

Я не наводжу цифрових даних про втрати противника вбитими і полоненими в результаті цих операцій, про кількість захоплених нашими військами гармат, танків, літаків, снарядів, кулеметів і т. д. Ці дані вам, мабуть, відомі по зведеннях Радінформбюро.

Такі основні операції Червоної Армії за минулий рік, що призвели до вигнання німецьких військ з меж нашої країни.

В результаті цих операцій було розбито і виведено з ладу до 120 дивізій німців і їх союзників. Замість 257 дивізій, що стояли проти нашого фронту в минулому році, з яких 207 дивізій було німецьких, ми маємо тепер проти нашого фронту після всіх «тотальних» і «понадтотальних» мобілізацій всього 204 німецьких і угорських дивізій, з яких німецьких дивізій налічується не більше 180.

Треба визнати, що в нинішній війні гітлерівська Німеччина з її фашистською армією виявилась більш сильним, підступним і досвідченим противником, ніж Німеччина і її армія в усіх минулих війнах. До цього треба додати, що німцям пощастило використати у цій війні продуктивні сили майже всієї Європи і досить значні армії своїх васальних держав. І якщо, не зважаючи на ці сприятливі для Німеччини умови ведення війни, вона все ж опинилась на краю неминучої загибелі, то це треба пояснити тим, що головний противник Німеччини—Радянський Союз переважив по силі гітлерівську Німеччину. **(Бурхливі оплески).**

Новим моментом за минулий рік у війні проти гітлерівської Німеччини треба вважати той факт, що Червона Армія вела свої операції в цьому році проти німецьких військ не на самоті, як це мало місце в попередні роки, а разом з військами наших союзників. Тегеранська конференція не пройшла марно. Рішення Тегеранської конференції про спільний удар по Німеччині з заходу, сходу і півдня стало здійснюватись з разючою точністю. Водночас з літніми операціями Червоної Армії на радянсько-німецькому фронті союзні війська почали вторгнення у Францію і організували могутні наступальні операції, які примусили гітлерівську Німеччину вести війну на два фронти. Війська і флот наших союзників зробили небачену ще в історії за організованістю і розмахом масову десантну операцію на узбережжі Франції і майстерно подолали укріплення німців.

Таким чином, Німеччина опинилася затиснутою в лещатах між двома фронтами.

Як і слід було чекати, ворог не витримав спільних ударів Червоної Армії і союзників. Опір ворога був зламаний, його війська за короткий строк були викинуті з меж середньої Італії, Франції, Бельгії, Радянського Союзу. Ворог був відкинутий до кордонів Німеччини.

Не може бути сумніву, що без організації другого фронту в Європі, який прикував до себе до 75 дивізій німців, наші війська не змогли б за такий короткий строк зломити опір німецьких військ і викинути їх з меж Радянського Союзу. Але також безсумнівно й те, що без могутніх наступальних операцій Червоної Армії влітку цього року, що прикували до себе до 200 німецьких дивізій, війська наших союзників не змогли б так швидко розправитись з німецькими військами і викинути їх з меж Середньої Італії, Франції і Бельгії.

Завдання полягає в тому, щоб тримати Німеччину і надалі в лещатах між двома фронтами.

В цьому ключ перемоги.

2. Великий подвиг радянського народу у Вітчизняній війні

Якщо Червона Армія змогла успішно виконати свій обов'язок перед Батьківщиною і вигнала німців з меж радянської землі, то вона зробила це завдяки тому, що її беззавітно підтримувала з тилу вся наша країна, всі народи нашої країни. Самовіддана праця всіх радянських людей—робітників, селян, інтелігенції так само, як і керівна діяльність наших державних і партійних органів, проходила в минулому році під прапором—«Все для фронту».

Минулий рік ознаменувався новими успіхами промисловості, сільського господарства, транспорту, новим піднесенням нашого військового господарства. На четвертому році війни наші заводи виробляють танків, літаків, гармат, мінометів, боєприпасів в кілька разів більше, ніж на початку війни. Позаду лишився найбільш важкий період у відбудуванні сільського господарства. Після повернення країні родючих полів Дону і Кубані, після визволення України наше сільське господарство швидко оправляється від тяжких втрат. Радянський залізничний транспорт витримав навантаження, з яким навряд чи справився б транспорт іншої країни. Все це говорить за те, що економічна основа радянської держави виявилася незрівнянно життєздатнішою, ніж економіка ворожих держав.

Соціалістичний устрій, народжений Жовтневою революцією, дав нашому народові і нашій армії велику і непоборну силу. Радянська держава, не зважаючи на важкий тягар війни, не зважаючи на тимчасову окупацію німцями дуже великих і економічно важливих районів країни, в ході війни не скорочувала, а рік від року збільшувала постачання фронту озброєнням і боєприпасами. Тепер Червона Армія має танків, гармат, літаків не менше, а більше, ніж німецька армія. Щодо якості нашої бойової техніки, то в цьому відношенні вона набагато переважає озброєння ворога. Подібно до того, як Червона Армія у тривалій і важкій боротьбі сам на сам здобула воєнну перемогу над фашистськими військами, трудівники радянського тилу в своєму єдиноборстві з гітлерівською Німеччиною та її посібниками одержали економічну перемогу над ворогом. **(Бурхливі оплески).** Радянські люди відмовляли собі багато в чому необхідному, йшли свідомо на серйозні матеріальні нестатки, щоб більше дати фронтові. Безприкладні труднощі нинішньої війни не зломили, а ще більш загартували залізну волю і мужній дух радянського народу. Наш народ по праву здобув собі славу героїчного народу.

Наш робітничий клас віддає всі свої сили для справи перемоги, невпинно вдосконалює техніку виробництва, збільшує потужність промислових підприємств, споруджує нові фабрики і заводи. Робітничий клас Радянського Союзу зробив великий трудовий подвиг у нинішній війні.

Наша інтелігенція сміливо йде шляхом новаторства в галузі техніки і культури, успішно розвиває далі сучасну науку, по-творчому застосовує її досягнення у виробництві озброєння для Червоної Армії. Радянська інтелігенція своєю творчою працею внесла неоцінимий вклад в справу розгрому ворога.

Армія не може воювати і перемагати без сучасного озброєння. Але вона не може також воювати і перемагати без хліба, без продовольства. Червона Армія на четвертому році війни, завдяки піклуванням колгоспного селянства, не зазнає нестатку в продовольстві. Колгоспники і колгоспниці постачають робітників і інтелігенцію продовольством, а промисловість—сировиною, забезпечують нормальну роботу заводів і фабрик, що виготовляють озброєння і спорядження для фронту. Наше колгоспне селянство активно і з повною свідомістю свого обов'язку перед Батьківщиною сприяє Червоній Армії у досягненні перемоги над ворогом.

Назавжди увійдуть в історію безприкладні трудові подвиги радянських жінок і нашої славної молоді, що винесли на своїх плечах основний тягар праці на фабриках і заводах, в колгоспах і радгоспах. В ім'я честі і незалежності Батьківщини радянські жінки, юнаки і дівчата проявляють доблесть і геройство на фронті труда. Вони виявились гідними своїх батьків і синів, чоловіків і братів, що захищають Батьківщину від німецько-фашистських недолюдків.

Трудові подвиги радянських людей в тилу, так само як і незабутні ратні подвиги наших воїнів на фронті, мають своїм джерелом гарячий і животворчий радянський патріотизм.

Сила радянського патріотизму полягає в тому, що він має своєю основою не расові чи націоналістичні забобони, а глибоку відданість і вірність народу своїй радянській Батьківщині, братню співдружність трудящих всіх націй нашої країни. У радянському патріотизмі гармонійно сполучаються національні традиції народів і спільні життєві інтереси всіх трудящих Радянського Союзу. Радянський патріотизм не роз'єднує, а, навпаки, згуртовує всі нації і народності нашої країни в єдину братню сім'ю. В цьому треба бачити основи непорушної і все більш міцніючої дружби народів Радянського Союзу. В той же час народи СРСР поважають права і незалежність народів зарубіжних країн і завжди проявляють готовність жити в мирі і дружбі з сусідніми державами. В цьому треба бачити основу зростаючих і міцніючих зв'язків нашої держави з волелюбними народами.

Радянські люди ненавидять німецьких загарбників не тому, що вони люди чужої нації, а тому, що вони принесли нашому народові і всім волелюбним народам незлічені бідування і страждання. У нашому народі здавна говорять: «Не за те вовка б'ють, що він сірий, а за те, що він вівцю з'їв.» **(Сміх. Тривалі оплески).**

Німецькі фашисти обрали своєю ідеологічною зброєю людиноненависницьку расову теорію в розрахунку на те, що проповідь звірячого націоналізму створить морально-політичні передумови панування німецьких загарбників над поневоленими народами. Однак, політика расової ненависті, що проводиться гітлерівцями, стала на ділі джерелом внутрішньої слабості, і зовнішньо-політичної ізоляції німецько-фашистської держави. Ідеологія і політика расової ненависті є одним з факторів розвалу гітлерівського розбійницького блоку. Не можна вважати випадковістю той факт, що проти німецьких імперіалістів піднялися не тільки поневолені народи Франції, Югославії, Польщі, Чехословаччини, Греції, Бельгії, Данії, Норвегії, Голландії, але й колишні васали Гітлера—італьянці, румуни, фіни, болгари. Гітлерівська кліка своєю людожерською політикою підбурила проти Німеччини всі народи світу, а так звана «обрана німецька раса» стала предметом загальної ненависті.

В ході війни гітлерівці зазнали не тільки воєнної, але й морально-політичної поразки. Ідеологія рівноправ'я всіх рас і націй, що утвердилась в нашій країні, ідеологія дружби народів здобула цілковиту перемогу над ідеологією звірячого націоналізму і расової ненависті гітлерівців.

Тепер, коли Вітчизняна війна йде до переможного кінця, в усій величності постає історична роль радянського народу. Нині всі визнають, що радянський народ своєю самовідданою боротьбою врятував цивілізацію Європи від фашистських погромників. У цьому велика заслуга радянського народу перед історією людства.

3. Зміцнення і розширення фронту протинімецької коаліції. Питання про мир і безпеку

Минулий рік був роком торжества загальної справи протинімецької коаліції, в ім'я якої народи Радянського Союзу, Великобританії і Сполучених Штатів Америки об'єднались в бойовий союз. Це був рік зміцнення єдності і погодженості дій трьох основних держав проти гітлерівської Німеччини.

Рішення Тегеранської конференції про спільні дії проти Німеччини і блискуча реалізація цього рішення явились одним з яскравих показників зміцнення фронту протигітлерівської коаліції. Мало знайдеться в історії планів великих воєнних операцій про спільні дії проти спільного ворога, які були б здійснені з такою повнотою і точністю, з якою був здійснений план про спільний удар проти Німеччини, вироблений на Тегеранській конференції. Не може бути сумніву, що без наявності єдності поглядів і погодженості дій трьох великих держав Тегеранське рішення не могло бути реалізоване з такою повнотою і точністю. Безсумнівно також, з другого боку, що успішне здійснення Тегеранського рішення не могло не послужити справі зміцнення фронту Об'єднаних Націй.

Таким самим яскравим показником міцності фронту Об'єднаних Націй треба вважати рішення конференції в Думбартон-Оксі з питання про організацію безпеки після війни. Говорять про незгоди між трьома державами по деяких питаннях безпеки. Незгоди, звичайно, є, і вони будуть ще також і в ряді інших питань. Незгоди бувають навіть серед людей однієї і тієї ж партії. Тим більш вони повинні мати місце серед представників різних держав і різних партій. Дивуватись треба не з того, що існують незгоди а з того, що їх так мало і що вони, як правило, розв'язуються майже кожного разу в дусі єдності і погодженості дій трьох великих держав. Справа не в незгоді, а в тому, що незгоди не виходять за межі припустимого інтересами єдності трьох великих держав і врешті-решт розв'язуються по лінії інтересів цієї єдності. Відомо, що більш серйозні незгоди існували у нас в питанні відкриття другого фронту. Однак, відомо також уже і те, що ці незгоди були розв'язані врешті-решт в дусі цілковитого погодження. Те ж саме можна сказати про незгоди на конференції в Думбартон-Оксі. Характерним для цієї конференції є не те, що там виявились деякі незгоди, а те, що дев'ять десятих питань безпеки були розв'язані на цій конференції в дусі цілковитої одностайності. Ось чому я гадаю, що рішення конференції в Думбартон-Оксі слід розглядати, як один з яскравих показників міцності фронту протинімецької коаліції.

Ще більш яскравим показником зміцнення фронту Об'єднаних Націй треба вважати недавні переговори з главою уряду Великобританії п. Черчіллем і міністром закордонних справ Великобританії п. Іденом в Москві, проведені в дружній обстановці і в дусі цілковитої одностайності.

На всьому протязі війни гітлерівці вживали відчайдушні спроби роз'єднати і протиставити одну одній Об'єднані Нації, викликати серед них підозру і неприязнь, послабити їх воєнні зусилля взаємним недовір'ям, а якщо вдасться—і боротьбою одного з одним. Подібні прагнення гітлерівських політиків цілком зрозумілі. Для них немає більшої небезпеки, ніж єдність Об'єднаних Націй в боротьбі проти гітлерівського імперіалізму і для них не було б більшого воєнно-політичного успіху, ніж роз'єднання союзних держав в їх боротьбі проти загального ворога. Відомо, однак, якими марними виявились потуги фашистських полі-

(Закінчення на 2-й стор.)

XXVII роковини Великої Жовтневої Соціалістичної Революції

Доповідь Голови Державного Комітету Оборони товариша Й. В. СТАЛІНА

На урочистому засіданні Московської Ради депутатів трудящих з партійними і громадськими організаціями м. Москви 6 листопада 1944 року

(ЗАКІНЧЕННЯ).

ників розладнати союз великих держав. Це означає, що в основі Союзу СРСР, Великобританії і США лежать не випадкові і минущі мотиви, а життєвоважливі і тривалі інтереси.

Можна не сумніватись в тому, що коли бойовий союз демократичних держав витримав випробування більш ніж трьох років війни, і коли він скріплений кров'ю народів, що піднялися на захист своєї свободи і честі, то тим більш цей союз витримає випробування заключної стадії війни. **(Тривалі оплески).**

Минулий рік був, проте, не тільки роком зміцнення протинімецького фронту союзних держав, але й роком розширення цього фронту. Не можна вважати випадковістю той факт, що слідом за Італією з війни були виведені й інші союзники Німеччини—Фінляндія, Румунія, Болгарія. Слід відзначить, що ці держави не тільки вийшли з війни, але й порвали з Німеччиною і оголосили їй війну, приставши таким чином до фронту Об'єднаних Націй. Це означає, без сумніву, розширення фронту Об'єднаних Націй проти гітлерівської Німеччини. Не може бути сумніву, що остання союзниця Німеччини в Європі — Угорщина також буде виведена з ладу найближчим часом. Це буде означати повну ізоляцію гітлерівської Німеччини в Європі і неминучість її краху.

Об'єднані Нації стоять перед побідоносним завершенням війни проти гітлерівської Німеччини.

Війна з Німеччиною буде виграна Об'єднаними Націями,—в цьому тепер вже не може бути ніякого сумніву.

Виграти війну з Німеччиною, значить здійснити велику історичну справу. Але виграти війну ще не значить забезпечити народам міцний мир і надійну безпеку в майбутньому. Завдання полягає не тільки в тому, щоб виграти війну, але й в тому, щоб зробити неможливим виникнення нової агресії і нової війни, якщо не назавжди, то, принаймні, протягом тривалого періоду часу.

Після поразки Німеччини вона, звичайно, буде роззброєна як в економічному, так і у військово-політичному відношенні. Було б, однак, наївно думати, що вона не буде намагатися відродити свою міць і розгорнути нову агресію. Всім відомо, що німецькі верховоди вже тепер готуються до нової війни. Історія доводить, що досить короткого періоду часу в 20—30 років, щоб Німеччина оправилася від поразки і поновила свою міць. Які є засоби для того, щоб запобігти новій агресії з боку Німеччини, а якщо війна все ж виникне, — задушити її в самому початкові і не дати їй розгорнутись у велику війну?

Це питання тим більш доречне, що, як показує історія, агресивні нації, як нації, що нападають, звичайно, бувають більш підготовлені до нової війни, ніж миролюбні нації, які, будучи незацікавленими у новій війні, звичайно, спізнюються з підготовкою до неї. Це факт, що агресивні нації в нинішній війні ще перед початком війни мали вже готову **армію вторгнення**, тоді, як миролюбні нації не мали навіть цілком задовільної **армії прикриття** мобілізації. Не можна вважати випадковістю такі неприємні факти, як «інцидент» в Пірл-Харборі, втрата Філіппін та інших островів на Великому океані, втрата Гонконга і Сінгапура, коли Японія, як агресивна нація, виявилась більш підготовленою до війни, ніж Великобританія і Сполучені Штати Америки, що додержували миролюбної політики. Не можна також вважати випадковістю такий неприємний факт, як втрата України, Білорусії, Прибалтики першого ж року війни, коли Німеччина, як агресивна нація, виявилась більш підготовленою до війни, ніж миролюбний Радянський Союз. Було б наївно пояснювати ці факти особистими якостями японців і німців, їх перевагою над англічанами, американцями, росіянами, їх передбачливістю і т. д. Справа тут не в особистих якостях, а в тому, що зацікавлені у новій війні агресивні нації, як нації, що готуються до війни протягом тривалого строку і нагромаджують для цього сили, бувають, звичайно,—і повинні бути—більш підготовлені до війни, ніж нації миролюбні, не зацікавлені у новій війні. Це природно і зрозуміло. Це, якщо хочете,—історична закономірність, яку було б небезпечно не врахувати.

Отже не можна заперечувати того, що в майбутньому миролюбні нації можуть знову опинитись захопленими зненацька агресією, якщо, звичайно, вони не вироблять вже тепер спеціальних заходів, здатних запобігти агресії.

І так, які є засоби для того, щоб запобігти новій агресії з боку Німеччини, а якщо війна все ж виникне,—задушити її в самому початкові і не дати їй розгорнутись у велику війну?

Для цього, крім повного обеззброєння агресивних націй, існує лише один засіб: створити спеціальну організацію захисту миру і гарантування безпеки з представників миролюбних націй, дати в розпорядження керівного органу цієї організації мінімально необхідну кількість збройних сил, потрібних для того, щоб запобігти агресії, і зобов'язати цю організацію, на випадок необхідності,—застосувати негайно ці збройні сили для запобігання або ліквідації агресії і покарання винуватців агресії.

Це не повинно бути повторенням сумної пам'яті Ліги Націй, яка не мала ні прав, ні засобів для запобігання агресії. Це буде нова спеціальна, повноважна міжнародна організація, яка матиме в своєму розпорядженні все необхідне для того, щоб захистити світ і запобігти новій агресії.

Чи можна розраховувати на те, що дії цієї міжнародної організації будуть досить ефективними? Вони будуть ефективними, якщо великі держави, що винесли на своїх плечах головний тягар війни проти гітлерівської Німеччини, будуть діяти і надалі в дусі одностайності і злагоди. Вони не будуть ефективними, якщо буде порушена ця необхідна умова.

* * *

Товариші!

Радянський народ і Червона Армія успішно здійснюють завдання, що постали перед ними в ході Вітчизняної війни. Червона Армія гідно виконала свій патріотичний обов'язок і визволила нашу Вітчизну від ворога. Віднині і назавжди наша земля вільна від гітлерівської нечисті. Тепер за Червоною Армією лишається її остання заключна місія: довершити разом з арміями наших союзників справу розгрому німецько-фашистської армії, добити фашистського звіра в його власному лігві і підняти над Берліном прапор перемоги **(Бурхливі, тривалі оплески)** Є підстави розраховувати, що це завдання буде виконане Червоною Армією в недалекому майбутньому. **(Бурхливі, тривалі оплески).**

Хай живе наша переможна Червона Армія! **(Оплески).**

Хай живе наш славний Військово-Морський Флот! **(Оплески).**

Хай живе могутній радянський народ! **(Оплески).**

Хай живе наша велика Батьківщина! **(Бурхливі оплески. Всі встають).**

Смерть німецько фашистським загарбникам! **(Бурхливі оплески, що переходять у тривалу овацію. Вигуки «Хай живе товариш СТАЛІН!»).**

Урочисте засідання, присвячене XXVII роковинам Великої Жовтневої Соціалістичної Революції

Вчора в театрі ім. Щорса відбулося урочисте засідання Запорізької міської Ради депутатів трудящих разом з партійними і громадськими організаціями, присвячене XXVII роковинам Великої Жовтневої Соціалістичної Революції

Зал засідання заповнено задовго до початку. Всі знали—сьогодні обов'язково виступить товариш Сталін. І коли по радіо було повідомлено про те, що через кілька хвилин розпочнеться трансляція урочистого засідання Московської Ради депутатів трудящих, зал завмер. Затамувавши подих, присутні слухають по радіо доповідь Голови Державного Комітету Оборони товариша Й. В. Сталіна про XXVII роковини Великої Жовтневої Соціалістичної Революції.

...Почалось урочисте засідання, яке відкрив голова Запорізької міської Ради тов. Астахов. Учасники засідання з великим піднесенням обирають до почесної президії членів Політбюро ЦК ВКП(б) і Політбюро ЦК КП(б)У. Під гучні тривалі оплески почесним головою засідання обрано Верховного Головнокомандуючого Маршала Радянського Союзу товариша Сталіна.

З доповіддю, присвяченою XXVII роковинам Великої Жовтневої Соціалістичної Революції, виступив секретар обкому КП(б)У по пропаганді тов. Л. І. Ключник.

Учасники урочистого засідання надіслали привітальні телеграми товаришу Й. В. Сталіну і керівникові більшовиків України тов. М. С. Хрущову.

МОСКВА. Кремль на Красну площу і Москворецький міст.

Фото В. Ігнатовича. (Фотохроніка ТАРС).

НАКАЗ

ВЕРХОВНОГО ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧОГО

7 листопада 1944 року **№ 220** **м. Москва**

Товариші червоноармійці і червонофлотці, сержанти, офіцери і генерали! Трудящі Радянського Союзу! Брати і сестри, насильно угнані на фашистську каторгу в Німеччину!

Від імені Радянського Уряду і нашої більшовицької партії вітаю і поздоровляю вас з XXVII роковинами Великої Жовтневої Соціалістичної Революції.

Двадцять сьому річницю Жовтневої Революції ми святкуємо в умовах вирішальних перемог Червоної Армії над ворогами нашої Вітчизни. Героїчними зусиллями Червоної Армії і радянського народу наша земля очищена від німецько-фашистських загарбників.

В цьому році радянські війська безперервно обрушували на ворога удари, один сильніше одного. Взимку 1944 року Червона Армія здобула видатні перемоги на Правобережній Україні і розгромила німців під Ленінградом. Весною цього року Червона Армія очистила від німців Крим. Влітку 1944 року наші війська завдали гітлерівській армії величезніших поразок, які привели до корінної зміни обстановки на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками. Червона Армія зломила могутню оборону ворога на Карельському перешийку, а також між Ладозьким і Онезьким озерами і вивела Фінляндію з розбійницького гітлерівського блоку. В історичній битві на білоруських землях війська Червоної Армії вщент розбили центральне угруповання німецьких військ у складі трьох армій, перебивши і полонивши при цьому 540.000 німецьких солдатів і офіцерів. В битві на Півдні Червона Армія оточила і повністю знищила угруповання німецьких військ у складі двох армій. При цьому радянські війська винищили і взяли в полон понад 250 тисяч німецьких солдатів і офіцерів. Червона Армія розгромила німців у Румунії, викинула їх з Болгарії, б'є німців на території Угорщини. Наші війська знищили Прибалтійське угруповання гітлерівської армії. За літню кампанію 1944 року Червона Армія з боями пройшла від Кишинева до Белграда—понад 900 кілометрів, від Жлобіна до Варшави—понад 600 кілометрів, від Вітебська до Тільзіта—550 кілометрів. Війна перенесена тепер на територію фашистської Німеччини.

В ході боїв Червона Армія вигнала німецько-фашистських загарбників з усієї території Радянської України і Білорусії, Карело-Фінської, Молдавської, Естонської, Латвійської і Литовської радянських республік. Скинуто трьохрічне фашистське ярмо на тимчасово захоплених німцями землях наших братніх радянських республік. Червона Армія повернула волю десяткам мільйонів радянських людей. Радянський державний кордон, віроломно порушений гітлерівськими полчищами 22 червня 1941 року, поновлений на всьому протязі від Чорного до Баренцового моря.

Таким чином, минулий рік став роком цілковитого визволення радянської землі від німецько-фашистських загарбників.

Завершивши визволення рідної землі від гітлерівської нечисті, Червона Армія допомагає тепер народам Польщі, Югославії, Чехословаччини розірвати кайдани фашистського рабства і відновити їх свободу і незалежність.

У зимових і літніх битвах минулого року Червона Армія показала виросту військову майстерність. Воїни Червоної Армії вміло зламували укріплені смуги противника, навально переслідували, оточували і знищували ворога. В наступальних боях проявилося чітке взаємодіяння всіх родів радянських військ, висока майстерність маневру. Радянські воїни загартувались в боях, навчилися громити і перемагати ворога. Червона Армія виросла в грізну силу і переважає ворога своїм військовим умінням і бойовою технікою.

Сили Червоної Армії багаторазово помножуються складною роботою радянського тилу. Робітники, колгоспники, інтелігенція з честю виконують свій обов'язок перед Батьківщиною, героїчно переборюють труднощі воєнного часу, безперебійно постачають Червону Армію озброєнням, вогнеприпасами і продовольством. Радянське господарство невпинно нарощує свої сили і надає всезростаючу допомогу фронтові.

Червона Армія і радянський народ готові завдати нових нищівних ударів по ворогові. Дні гітлерівського кривавого режиму злічено. Під ударами Червоної Армії остаточно розвалився фашистський блок, гітлерівська Німеччина позбулася більшості своїх союзників. Майстерно проведені арміями наших союзників великі операції у Західній Європі привели до розгрому німецьких військ у Франції та Бельгії і визволення цих країн від фашистської окупації. Союзні війська перейшли західний кордон Німеччини. Спільні удари Червоної Армії і англо-американських військ по гітлерівській Німеччині наблизили годину побідоносного закінчення війни. Завершується оточення гітлерівської Німеччини. Лігво фашистського звіра обкладено з усіх сторін, і ніякі викручування ворога не врятують його від неминучого цілковитого розгрому.

Червона Армія і армії наших союзників зайняли вихідні позиції для вирішального наступу на життєві центри Німеччини. Завдання зараз полягає в тому, щоб навальним натиском армій Об'єднаних Націй в найкоротший строк розтрощити гітлерівську Німеччину.

Товариші червоноармійці і червонофлотці, сержанти, офіцери і генерали! Трудящі Радянського Союзу!

У Великій Вітчизняній війні ми відстояли свою Батьківщину від загарбників, остаточно ліквідували загрозу поневолення народів СРСР фашистськими недолюдками і стоїмо тепер напередодні цілковитої перемоги.

На ознаменування історичних перемог Червоної Армії на фронті і великих успіхів робітників, селян, інтелігенції в тилу, на честь визволення радянської землі від німецько-фашистських загарбників—наказую:

Сьогодні, в день XXVII роковин Великої Жовтневої Соціалістичної Революції о 20 годині зробити салют у Москві, Ленінграді, Києві, Мінську, Петрозаводську, Талліні, Ризі, Вільнюсі, Кишиневі, Тбілісі, Севастополі, Львові двадцятьма чотирма артилерійськими залпами.

Хай живуть XXVII роковини Великої Жовтневої Соціалістичної Революції!

Хай живе наша вільна радянська Вітчизна!

Хай живе наша Червона Армія і Військово-Морський Флот!

Хай живе великий радянський народ!

Вічна слава героям, що полягли в боротьбі за свободу і незалежність нашої Батьківщини!

Смерть німецьким загарбникам!

Верховний Головнокомандуючий
Маршал Радянського Союзу Й. СТАЛІН.

Від Радянського Інформбюро

Оперативне зведення за 5 листопада

Протягом 5 листопада у Східній Пруссії, на північ і на південь від міста Гольдап, наші війська відбивали атаки великих сил піхоти і танків противника і завдали йому великих втрат у живій силі і техніці.

На **Будапештському** напрямі між ріками **Тісса і Дунай** наші війська вели наступальні бої, в ході яких зайняли населені пункти **Фокеру, Очка, Сереші, Варнаш, Сілаші-Іштван, Вашад, Іллє, Андраші, Токшуві.** За уточненими даними, в боях за 2, 3 і 4 листопада між ріками **Тісса і Дунай** наші війська взяли в полон 3.000 німецьких і угорських солдатів і офіцерів. Таким чином, на кінець 4 листопада кількість полонених німецьких і угорських солдатів і офіцерів, взятих нашими військами між ріками **Тісса і Дунай**, зросла до 10.518 чоловік.

На інших ділянках фронту—розшуки розвідників і в ряді пунктів ішли бої місцевого значення.

За 4 листопада наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 58 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 6 літаків противника.

Оперативне зведення за 6 листопада

Протягом 6 листопада на фронтах істотних змін не сталося.

За 5 листопада наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 16 німецьких танків.

* * *

У Східній Пруссії в районі міста Гольдап противник за останні дні зазнав тяжких втрат і значно послабив свою активність. За минулий день радянські частини відбили кілька атак ворожої піхоти, підтриманої танками і гарматами. Знищено до 400 німецьких солдатів і офіцерів. Підбито і спалено 5 танків і самохідних гармат противника.

* * *

За останні дні льотчики-винищувачі тт. Яківович, Маслов, Васильєв, Кольцов та Баймів у повітряних боях збили по два німецьких літаки кожний.

* * *

У Чехословаччині, на захід від міста Ужгород, бійці Н-ської гвардійської частини атакували висоту, на якій укріпилися німці. Переборюючи опір противника, наші гвардійці оволоділи висотою і закріпилися на новому рубежі. На іншій ділянці два батальйони піхоти німців намагалися атакувати радянські позиції. Наші піхотинці при підтримці артилерії відкинули гітлерівців і завдали їм великої шкоди. На кулеметника молодшого сержанта Сергієнка рухалися німецькі танки, а слідом за ними, прикриваючись бронею, ішли німецькі автоматники. Сергієнко притаївся, пропустив мимо себе танки, а потім вогнем з кулемета відсік автоматників. Відважний кулеметник винищив понад 20 гітлерівців. Протягом дня на різних ділянках взято в полон понад 500 німців і угорців.

* * *

Нашими військами захоплений наказ німецького генерал-фельдмаршала Кейтеля під назвою «Мародерство солдатів на німецькій території». В наказі говориться: «За одержаними повідомленнями, в евакуйованих районах Німеччини, які належать до зони бойових дій, солдати винні у найтяжчих злочинах щодо німецьких співгромадян. Вони накидалися на майно і запаси евакуйованих і грабували кинуті жителями квартири. Начальники не тільки не втручалися, але навіть частенько самі брали участь в цих ганебних ділах».

Наказ німецького генерал-фельдмаршала Кейтеля свідчить про те, що німецький солдат, що набив руку на розбої, мародерстві та вбивствах в окупованих німцями районах, почав грабувати своїх співвітчизників. Тепер, коли Червона Армія викинула німецько-фашистських загарбників з меж Радянського Союзу, гітлерівці хочуть нашвидку відучити німецького солдата від засвоєних ним звичок і правил, які рокам насаджувалися в німецькій армії. Марний труд! Гітлерівський режим породив армію, позбавлену сумління і честі. Грабунки та вбивства мирних жителів у фашистській армії вважались солдатською доброчинністю. Солдат німецько-фашистської армії розглядає війну, як джерело наживи і збагачення. Він протягом ряду років спеціалізувався на грабунках та вбивствах. Це стало його другою натурою. Ніякими наказами його вже не приборкати. Горбатого—говорить російське прислів'я—тільки могила виправить.

Наказ Кейтеля цікавий і ще в одному відношенні. За останній час гітлерівці ледве не щодня фабрикують фальшивки про звірства радянських військ у Східній Пруссії — свідчення «очевидців», плакати, кінофільми і різні інші вигадки. З наведеного вище німецького наказу видно, хто справді займається грабунком і розбоєм у Східній Пруссії. Мародерством і розбоєм займаються німецькі солдати і офіцери. Це стверджує німецький генерал-фельдмаршал Кейтель.

В Президії Верховної Ради СРСР

Про нагородження за вислугу літ у Червоній Армії

Відповідно до Указу Президії Верховної Ради Союзу РСР від 4 червня 1944 року за вислугу літ в Червоній Армії нагороджені орденами і медалями маршали, генерали та офіцери, а також сержантський склад понадстрокової служби.

В ЧИСЛІ НАГОРОДЖЕНИХ:

Маршали Радянського Союзу—**Будьонний С. М., Василевський А. М., Ворошилов К. Є., Говоров Л. А., Жуков Г. К., Конев І. С., Малиновський Р. Я., Мерецков К. А., Рокоссовський К. К., Сталін Й. В., Тимошенко С. К., Толбухін Ф. І. Шапошніков Б. М.**

Головний маршал артилерії **Воронов М. Н.**

Головні маршали авіації — **Голованов А. Є., Новіков А. А.**

Маршали авіації—**Астахов Ф. А., Ворожейкін Г. А., Скрипко М. С., Фалалєєв Ф. Я., Худяков С. А.**

Маршали артилерії—**Чистяков М. Н., Яковлев Н. Д.**

Маршали бронетанкових військ—**Ротмістров П. А., Федоренко Я. Н.**

Маршали інженерних військ—**Воробйов М. П.**

Маршал військ зв'язку—**Пересипкін І. Т.**

Генерали армії — **Антонов А. І., Баграмян І. Х., Єрьоменко А. І., Захаров Г. Ф., Масленніков І. І., Петров І. Г., Пуркаєв М. А., Соколовський В. Д., Тюленев І. В., Хрулев А. В., Черняховський І. Д.**

Генерал - полковники — **Артем'єв П. А., Батов П. І., Белов П. А. Белокосков В. Є., Болдін І. В., Галицький К. Н., Глаголєв В. В., Голіков Ф. І., Горбатов А. В., Гордов В. Н., Гречко А. А., Гусєв Д. Н. Жадов А. С., Жєлтов А. С., Казаков М. І., Ковальов М. П., Коротєєв К. А., Крилов Н. І., Курочкін П. А., Лелюшенко Д. Д., Москаленко К. С., Попов В. С., Пухов Н. П. Рейтер М. А., Романенко П. Л., Рибалко П. С., Смородінов І. В., Трофименко С. Г., Федюнінський І. І. Хозін Н. С., Цвєтаєв В. Д., Чибісов Н. Є., Чистяков І. М., Чуйков В. І., Штеменко С. М., Шумілов М. С., Щаденко Є. А.**

Генерал-полковники танкових військ —**Бірюков Н. І., Богданов С. І., Катуков М. Є. Кравченко А. Г., Сувойков І. З.**

Генерал-полковники авіації — **Ворожейкін К. А., Горюнов С. К., Гур'янов Г. Г., Красовський С. А., Руденко Н. Ф., Папівін Н. Ф., Руденко С. І., Судець В. А., Хрюкін Т. Т., Шиманов Н. С.**

Генерал-полковник медичної служби **Смірнов Є. І.** та інш.

Відповідальний редактор **О. ШАБАЛІН.**

ТЕАТР ім. ЩОРСА
(колишній клуб „Металіст“)
7, 8, 9, 10 листопада
ВІДКРИТТЯ ЗИМОВОГО СЕЗОНУ
ПРЕМ'ЄРА
„ПОЄДИНОК“
(Капітан Бахметьєв)
п'єса в 5-и діях, 9 картин.
Постановка Леоніда Каневського
Початок о 7 год. 30 хв. веч.
В антрактах танці.
Після спектаклю подаються трамваї по маршрутах 5 і 11.

КІНОТЕАТР ІМЕНІ ЛЕНІНА
З 3 ЛИСТОПАДА І ЩОДНЯ
демонструється новий художній фільм
„ЗОЯ“
Сценарій А. Арнштама, Б. Чірскова
Виробництво кіностудії „Союздитфільм“, 1944 року.
Комсомольські організації та школи проглядають фільм згідно плану міськкому ЛКСМУ.
Початок сеансів о 10-й год. ранку.

БЕ—01307 м. Запоріжжя, друкарня «Комунар» обл. управління поліграфії, вул. Ільїча, 24. Адреса редакції: ріг вул. Жуковської і Тургенівської, 56. Тел.: 2-40, нічної редакції—3-50